

ЕМИЛИЯН СТАНЕВ

РИС

chitanka.info

Щом се здрачи, рисът, който спеше в хралупата на един грамаден бор, се измъкна навън.

Той се прозя с широка, котешка гримаса, от която неговите уши се свиха назад, а раззиналата му уста показва белите му, остри зъби.

Наоколо беше тихо и мрачно. Изтощени от дългата и продължителна зима, старите борове изглеждаха смълчани и тъжни. По попуканите им стъбла висяха черни мъхове. Шишарки и клечки, сплетени като гарванови гнезда, се тъмнееха в клоните им, където се белееха и остатъци от вледенен сняг.

Рисът се отърси, клекна под бора и започна да се ослушва. Зениците му се свиха. Изглеждаше сънлив, отегчен, изпълнен с презрение към всичко, сякаш не му се искаше да тръгне из влажната, мълчалива гора.

Ала това безразличие беше лукаво. Острият му слух долавяше тихите съскания на подранил глухар. Звуците идваха от насрещния склон на планината, дето черната стена на боровете се губеше във вечерната дрезгавина.

Тия скърцащи звуци го възбуждаха. Той размаха късата си опашка и няколко пъти заби ноктите си в един сух клон, който лежеше в краката му. После, като се прозя и протегна тъй, че изпъстреният му с ръждивокафяви точки гръб се превеи като кобилица, тръгна надолу из планината.

Късото му тяло едва се забелязваше в полумрака на старата гора. Само студените му, жестоки очи издаваха неговото присъствие. Тяхната фосфорнозелена светлина напомняше светлината на звездите в мразовитите януарски нощи.

На една поляна, дето се белееше неразтопена снежна пряспа, рисът се спря и огледа внимателно клоните на дърветата. Когато беше много гладен, тук ловеше катерици, чиито зимни запаси от семена и плодове бяха скрити под корените на боровете.

Но тежката зима беше прогонила дивеча към закътаната от ветровете долина и старата гора беше тиха и пуста. Катериците, напуснали тези места ведно със сърните и зайците, бяха се заселили в полите на планината. Преди седмица и самият рис се криеше в една напусната вълча бърлога, която намери по течението на реката, долу в самата котловина. Беше принуден да слиза чак до шосето, отдето за

пръв път в своя живот видя човешките селища и чу лая на кучетата. Той вървеше след сърните.

Всяка нощ събаряше сухи листа, останали между клоните от есента, за да подмами своите жертви. И когато сърните идваха, водени от глада, той скачаше върху гърба на някоя от дървото, в чиито клони бе се притаил.

След като се убеди, че наоколо няма нито една катерица, рисът продължи пътя си. Нощта беше настъпила тиха и влажна. Снежните върхове на планината се разбулваха от мъглите и техните могъщи силуети се сливаха с тъмното мастилено небе, по което тук-там блещукаха дребни, далечни звезди. В пазвите на заспалите гори се чуваше тихият рев на пролетните води.

Изведнъж до една млада ела с навеснали до земята клони се мярна лека сянка. Нещо изтрополя, бялна се в тъмнината и за миг изчезна.

Рисът се спря като закован. Между миризмата на смола и гнилост, която изпълваше цялата гора, долови мирис на сърна.

С няколко скока се намери до елата. Леглото на сърната беше още топло. Той го подуши жадно. Подмамен от близостта на плячката, той се завтече по следите на сърната, но скоро се спря, послуша се и сърдито се върна назад.

Сега той прекоси напреко склона и се озова в южната му страна. Тук гората беше по-млада и по-гъста. На места срещаше изсъхнала ланшна трева, пожълтяла от мраза и полуизгнила. Близо до един паднал от старост бор със злобно фучене върху риса се хвърли грамаден глиган. По-нататък гладна вълчица, клекнала край дупката си, където бяха скрити нейните вълчета, му показва зъбите си. Една лисица вървеше по следите му и той виждаше светещите ѝ очи зад себе си. За да се отърве от нея, слезе към реката. Влажната долина го облъкна със студенината си, а шумът на водите му пречеше да чува добре, но лисицата вече не се виждаше.

Той тръгна по течението на реката, заобиколи брезовата горичка — гола и мокра — и излезе на поляните тъкмо когато зад скалистия хребет на един връх се показва бледото сияние на месеца. Гнилите пънове на едрите гранитни късове, пръснати по поляните, лъщяха измокрени от росата.

Тук рисът вдигна две глухарки, легнали в клоните на една пречупена от зимните бури ела. После попадна в дирите на зайкиня, следвана от два заека. Те се биеха да я овладеят всред поляната, докато тя пасеше и от време на време се изправяше на задните си крака.

За да се приближи към тях, трябваше да заобиколи поляната. Но когато се озова там, зайците бяха на другия ѝ край. Увлечени от борбата, те подскачаха, хапеха се и се деряха с нокти. Зайкинята ги следваше равнодушно.

Рисът се притаи до един храст. Под слабата и мътна светлина на изгряващия месец неговите котешки очи виждаха всички движения на зайците. Понякога техните бели опашки се носеха нагоре из поляната, сякаш животните бяха усетили мълчаливото присъствие и бягаха да се спасят. Той трепваше, но борците отново се връщаха към мястото, където пасеше зайкинята. Тя се приближаваше бавно с безшумни и леки скокове. Рисът се приготви.

Когато неговата жертва дойде съвсем наблизко, сивото му тяло се изхвърли напред. В същия миг двата заека профучаха край храста. Вместо на зайкинята рисът се озова върху единия от мъжките. Заекът изкрещя и викът му отекна в мълчанието на планината като детски плач...

Луната беше се показала зад върха — мътна и малка. Насрещният хребет искреше със снеговете си върху озареното небе. Горите посиняха, забулени с тънка като паяжина мъгла. Гигантската сянка на планината се отдръпваше от долината, където бученето на водите се чуваше като фучене на вятър. Лисицата, която беше следвала риса, дрезгаво излая.

След малко бялата козина от корема на заека и част от трупа му останаха край храста, отдето рисът беше скочил на своята жертва.

Започваше да се разсъмва. В гората вече се обаждаха глухарите. Все по-уверено се чуваше тяхната песен и все по-синьо ставаше небето.

На изток бледа руменина обагри хоризонта. Едно малко облаче се откъсваше от един връх.

Рисът се връщаше сит и доволен. Вървеше бавно по поляните, като отърсваше краката си от росата. В сутрешната дрезгавина изпъстреното му тяло добиваше особен светлокафяв оттенък, в който личеше всяка шарка и петно.

Изведнъж той трепна и се сниши.

От другия край на поляните се зададоха две сърни.

Женската вървеше напред и с черната си муцуна откъсваше от време на време някой млад, току-що напъпил върхар. Мъжкият я следваше с вдигната глава, на която като корона се виждаха неговите мъхнати пролетни рога. Той често изоставаше, вдигаше високо глава и се заслушваше. Ушите му се движеха на разни страни. Двете животни бяха пасли в сечището отгатык реката и сега се прибираха в еловата гора.

Рисът почака те да се закрийт зад няколкото храста. Тогава се измъкна назад. Лазеше като котка, защото сутрешният вятър духаше по посока на сърните.

Така той се отдръпна от пътечката, по която щяха да минат, и безшумно се извлече върху един каменен блок. Там легна. Ръждивото му тяло се загуби в калната белота на покритата с лишеи скала.

Сърните се придвижваха бавно. Щом влязоха в храстите, те останаха няколко секунди неподвижни, вслушани в крясъка на една сойка. После пак тръгнаха. Бяха вече тъй близо, че рисът чуваше тяхното дишане и шума на капчиците роса, които падаха от земята, когато женската прегризваше някое клонче. Той виждаше измокрената ѝ муцуна как повдига горната си устна и открива зъбите ѝ.

Те достигнаха на два метра от скалата. Неочаквано мъжката сърна се спря и тревожно вирна глава.

В същия миг рисът скочи. С цялата си тежест той се стовари върху гърба на сръндака. Дълбок рев като стон се изтръгна от гърдите на животното. То беше младо и силно. Докато рисът разкъсваше врата му, то се опитваше да се изправи на задните си крака и да събори от плещите си хищника. Но всеки път падаше на колене. Още два-три пъти то изпъшка и се остави.

От разкъсаната му шия рисът жадно пиеше неговата топла кръв. Лока дълго, зажумял от наслада. Тъпата му котешка муцуна и бледосивата му гуша се изцапаха от кръвта. Няколко капчици от нея, опръскали челото му, се червенееха като мънички рубини в чистата светлина на утрото.

Преситен и доволен, той се отдалечи лениво от трупа и легна край гората, за да се погрее на сутрешното слънце, което се издигаше от далечните синкави пропасти. Тук облизва и глади своята разрошена

козина с езика си, да я изчисти от кръвта и от росата. Под червеникавите сутрешни зари неговата разкошна кожа изглеждаше още по-красива, свежа и лъскава.

Той гледаше как леката мъгла се носи на малки, разнищени облачета над тъмнозелените гори и в бистрите му очи се оглеждаше ведрата синева на сутрешното небе. В техните зеници горяха разноцветни пламъчета. Той ги свиваше блажено, сякаш се наслаждаваше от красотата на пролетната утрин.

Един глухар тежко падна на близкия бор, разпери, опашка, отпусна криле и цял отдаден на любовния шемет, запя с изтегната напред шия.

Рисът го гледа дълго време съсредоточено, без да мигне. После, напечен от слънцето, сложи глава на лапите си и замърка.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.